

PONT.
A. XI.

XLIX.

DE HIS, QUÆ VETITA SUNT

Hebræis habitantibus in iisdem Civitatibus, et
Locis, in quibus habitant Christiani.

*Epistola Encyclica ad Primatem, Archie-
piscopos, et Episcopos Regni Poloniæ.*

BENEDICTUS PAPA XIV.

*Venerabiles Fratres, Salutem, et Apostolicam
Benedictionem.*

Poloniæ Nationis zelus pro Catholica Religionis puritate semper enituit.

A Quo primùm supremæ Dei bonitati complacitum est, ut Sanctæ Catholicæ Religionis nostræ primordia in Poloniæ Regno constituerentur, quod circa decimi sæculi finem sub Prædecessore nostro Leone VIII., Ducis Mieceslai, et Conjugis Dambrowkæ Christianæ operâ, contigisse, apud Dlugos Annalium vestrorum Scriptorem *lib. 2. pag. 94.* litteris consignatum est; ab eo usque tempore pia semper ac devota Polonorum Natio ad eò constans in suscepto Sanctæ Religionis proposito perstitit, ad eò ab omni Sectarum genere abhorruit, ut, licet illæ nihil intentatum reliquerint, ut in Regnum istud introductæ suam ibidem sedem statuerent, atque in eodem suorum errorum, hæresum, vel pravarum opinionum semina dispergerent, eo fortiùs Polonorum constantia sese illarum conatibus opposuerit, et luculentiora magis fidelitatis suæ præbuerit testimonia.

Complures ex Polonia Sancti, et Beati.

§. 1. Sanè, quod ad propositum hoc nostrum aptissimum, et per se multo maximum habendum est, non modo gloriosa illa Martyrum, Confessorum, Virginum, Virorum sanctitatis fama insignium, quibus in Poloniæ

Regno nasci, enutriri, et mori contigit, memoria est, quæ in sacris Ecclesiæ Fastis recensetur; sed et complurium ibidem Conciliorum, ac Synodorum celebratio, quæ feliciter ad exitum perducta sunt, et quibus magna cum gloria de Lutheranis victoria reportata est, qui omnes rationes ac vias experti sunt, ut sibi aditum, receptumque in idem Regnum pararent. Jam verò tum magnum Petrocoviense Concilium, quod sub Magno Prædecessore, et Concive nostro Gregorio XIII., Præsule Lipomano Episcopo Veronensi, et Nuntio Apostolico eidem præsidente, celebratum fuit, in quo tanta cum Dei gloria libertas conscientiæ, quæ in Regnum illud aditum, ac domicilium quærebat, proscripita fuit; tum demum amplum illud Synodaliū Constitutionum Provinciarum Gnesnensis volumen, in quo ea omnia litteris consignata sunt, quæ a Polonis Episcopis utiliter, et sapienter acta, ac provisæ fuerunt, ut in Populis regimini eorum commissis Christiana Religio adversus Judaicam perfidiam illibata servaretur, licet temporum conditio ferat, ut iisdem Urbibus, atque Oppidis, tum Christiani, tum etiam Judæi contineantur, hæc quidem luculentissimè, atque evidentissimè comprobant, quantam, quod ante dictum est, Polonorum Natio ex eo sibi laudem comparaverit, quod Sanctam Religionem a Majoribus suis ante tot sæcula susceptam sartam semper studuerit tectamque servare.

§. 2. Cùm multa eorum capita sint, de quibus dudum mentionem fecimus, de nullo præterquam de novissimo, merito est, quod conqueri debeamus: ad eò ut vel cum fletu illud exclamare cogamur: *Mutatus est color optimus.* Sanè tum ex iis, quæ per graves, ac fide dignas Personas, Polonicarum rerum peritas Nobis fuerunt exposita, tum ex querelis eorum, qui in Regno sunt, quique zelo ducti, ad Nos, atque ad hanc Sanctam Sedem recursum habuerunt, notum Nobis factum est, ad eò

B 5

ANNO
1751.

Concilia
adversus
hæreses,
et liber-
tatem con-
scientiæ
habita.

Providæ
Leges edi-
tæ ad com-
primen-
dam Ja-
dæorum
licentiam

Hi tamen
paulatim
obtinuerunt, ut
pluribus
in rebus
supra In-
colas Fi-
deles se
erigerent.

РОСТ. isthic Judæorum numerum multiplicatum esse,
A. XI. ut aliquot Loca, Civitates, atque Oppida,
quæ, ut ex ruinis constat, muro ante probè
circummunita erant, quæque ex antiquis Ta-
bulis, sive Regestis, magno Incolarum Chri-
stianorum numero frequentata fuisse apparet,
diruta modo, situ, et squallore fæda, ac ma-
gno Judæorum quidem numero referta, Chri-
stianorum autem quasi planè destituta repe-
riantur. Præterea esse aliquot in eodem Regno
Paræcias, quarum Populus cum non leviter di-
minutus sit, ac proinde redditus earum minor
effectus, prope jam in eo sint, ut ab eorum

Utque
utiliores
per Polo-
niam ne-
gotiatio-
nes et pro-
curatio-
nes ad se
pertraher-
ent.

Acetiam
duriorem
imperii et
jurisdi-
ctionis
speciem
ibidem in
Christia-
nos exer-
cerent.

Item
Christia-
norum fa-
melatu
uti con-
spiciun-
tur.

Parochis deserantur. Ad hæc omnem utiliorum
mercium negotiationem, qualis liquorum, at-
que etiam vini est, ab eisdem Judæis teneri,
ipsos ad exercendam publicorum reddituum pro-
curationem admitti, conductas insuper ab eis-
dem Cauponas, Prædia, Pagos, Possessiones
haberi, per quæ in miseros Christianos homi-
nes, qui in rustica arte censentur, herilem
potestatem nacti, non modo eos immiti, et
inhumano imperio ad labores, atque opera du-
riter exercent, atque ad immanium onerum ve-
rituras compellunt; sed pœnas etiam imponunt,
quibus ad verbera quoque, et plagas in corpore
ferendas coguntur. Quo fit, ut illi infelices ab
auctoritate hominis Judæi, tanquam subditi de-
nutu, et potestate Domini, dependeant. Qui li-
cet in hisce pœnis infligendis Christiani Admi-
nistri opera uti teneantur, pœnès quem facul-
tas eosdem puniendi sit; cum tamen hic Viri
Judæi, qui Dominus est, mandata exequi ne-
cesse habeat, eidem ne ab officio removea-
tur, tyrannica illius imperia adimplenda sunt.

§. 3. Præter publicas autem procuraciones,
quæ, ut modo diximus, a Judæis habentur,
Cauponarum, Pagorum, prædiorum conductio-
nes, a quarum rerum exercitio tot ac tanta in
Christianos homines præjudicia dimanant; alia
insuper accedunt absurda, quæ si ritè expen-
dantur, iis, quæ exposita fuere, majus dam-

num, ac perniciem afferre possunt. Quod enim
gravissimum censendum est, ipsi Judæi in Ma-
gnatum domos ad domesticæ, sive œconomicæ
rei gerendæ munus, quod Magisterii Domus
nomine venit, admissi, in unius domus tan-
quam contubernio cum Christianis versantes,
imperii specimèn super eosdem assidue præfe-
runt, atque ostentant. Jam verò in Urbibus,
et Locis, non modo Judæos Christianis passim
permixtos cernere est, sed illud absurdi adju-
ngitur, quod iidem Christianos utriusque sexus
etiam pro famulis servitio suo addictos domi
retinere minimè vereantur. Porro autem ipsi
Judæi cum exercendis mercaturis potissimum
occupentur, postquam eâ viâ grandem pecuniæ
summam confecerunt, nimio usurarum excessu
Christianorum census, ac patrimonia penitus
exhauriunt: ac licet ipsi etiam a Christianis
hominibus cum gravi, et immodico fœnore
pecunias cum suarum Synagogarum fidejussione
mutuentur, facilè cuique attendenti patet, id
ea causa ab iisdem fieri, ut copia nummorum
a Christianis habita, eaque in mercaturis fa-
ciendis occupata, non solum ex ea tantum lu-
cri faciant, quantum pacto fœnori solvendo
satis sit, simulque proprias ea ratione faculta-
tes amplificent; sed ut eodem tempore, quot
sui creditores sunt, tot suarum Synagogarum,
ac sui-ipsius Patronos habeant.

§. 4. Celebris ille Monachus Radulphus, im-
modico olim ductus zelo, adèd contra Judæos
exarsit, ut sæculo duodecimo, quo vixit, Gal-
liam, Germaniamque percurrerit, et contra
eosdem Judæos, utpote Sanctæ Religionis no-
stræ hostes, concionando, Christianos inflam-
maverit, ut ipsos ad internecionem delerent;
quæ causa fuit, ut tam magnus Judæorum nu-
merus interficeretur. Quidnam verò eum si
hodie in vivis ageret, facturum, aut dicturum
putandum est, si, quæ in præsentia in Polonia
contingunt, fieri videret? Nimio huic, et fu-
renti Radulphi zelo magnus ille S. Bernardus

ANNO
1751.

Usuras
in Chri-
stianos
exercent,
vel con-
tra per ea-
rum pen-
satio-
nem, eos
sibi addi-
ctos reti-
neant.

Judæi
persequen-
di non
sunt, aut
trucidan-
di, neque
concesso
legum
præsidio
spoliandi.

POXI. sese opposuit, atque in Epistola sua 363. ;
 A. XI. quam ad Clerum, et Populum Galliae Orientalis
 dedit, ita scriptum reliquit: *Non sunt perse-*
quendi Judaei, non sunt trucidandi, sed nec ef-
fugandi quidem. Interrogate eos Divinas paginas.
Novi quid in Psalmo legitur prophetatum de Ju-
dæis: Deus ostendit mihi, inquit Ecclesia,
super inimicos meos, ne occidas eos, ne quando
obliviscantur Populi mei. Vivi quidem apices
nobis sunt repræsentantes Dominicam Passionem.
Propter hoc dispersi sunt in omnes Regiones, ut
dum justas tanti facinoris pœnas luunt, testes
sint nostræ Redemptionis. In Epistola autem 365.
 ad Henricum Archiepiscopum Moguntinum ita
 ab eodem scriptum est: *Nonne copiosius trium-*
phat Ecclesia de Judæis per singulos dies, vel
convincens, vel convertens eos, quàm si semel
et simul consumeret eos in ore gladii? Numquid
incassum constituta est illa universalis Oratio
Ecclesie, quæ offertur pro perfidis Judæis a
Solis ortu, usque ad occasum, ut Deus, et Do-
minus auferat velamen de cordibus eorum, ut
ad lumen veritatis a suis tenebris eruantur? Nisi
enim eos, qui increduli sunt, credituros speraret,
superfluum, et vanum videretur orare pro eis.

Indican-
 tur justi
 limites,
 quibus
 coerceri
 debet eo-
 rum tole-
 rantia.

Ne frau-
 dibus,
 aut usuris
 fideles op-
 primant.

§. 5. Contra Radulphum item Petrus Clu-
 niacensis Abbas ad Ludovicum Francorum Re-
 gem dum scripsit, eundem quidem hortatus
 est, ne Judæorum excidium fieri permetteret;
 verum eodem tempore ipsum excitavit, ut pro
 excessibus eorum in illos animadverteret, eos-
 que bonis iis expoliaret, quæ vel a Christianis
 abstulissent, vel per usuras accumulassent,
 atque eorum pretium in Sanctæ Religionis usum,
 utilitatemque converteret, quemadmodum in
 Annalibus Venerabilis Cardinalis Baronii ad
 annum Christi 1146. videre est. Nos quidem
 in hac re non minus, quàm in omnibus aliis,
 eandem agendi normam suscipimus, quam Ve-
 nerabiles Decessores nostri Romani Pontifices
 tenuerunt. Alexander III. gravibus propositis
 pœnis, Christianis interdixit, ne continuum

apud Judæos servitium, aut famulatum susci- ANNO
 perent: *Ne Judæorum servitio se assidue pro* 1751.
aliqua mercede exponant; cujus rei ratio hisce, Ne Chri-
quæ sequuntur, verbis ab eodem exponitur: stianos in
Quia Judæorum mores, et nostri in nullo con- famulatu
cordant, et ipsi (scilicet Judæi) de facili ob contin-
tuam conversationem, et assiduam familiarita-
tem, ad suam superstitionem et perfidiam simp-
licitatem animos inclinarent; quemadmodum in
 Decretali, Ad hæc, de Judæis, legitur. Inno-
 centius III. postquam narravit, quod a Chri-
 stianis intra Urbes eorum Judæi reciperentur,
 hujusmodi receptionis methodum et conditio-
 nem talem esse debere admonet, ne ipsi ma-
 leficium pro beneficio rependant: *Qui tamquam*
misericorditer in nostram familiaritatem admissi,
nobis illam retributionem impendunt, quam jux-
ta vulgare proverbium, mus in pera, serpens
in gremio, et ignis in sinu suis consueverunt hospi-
tibus exhibere. Idemque Pontifex asserens conven-
niens esse, Judæos Christianis, non autem hos illis
inservire, addit: Ne filii Libere filii famulenti
Ancillæ, sed tanquam servi a Domino repro-
bati, in cujus mortem nequiter conjurarunt, se
saltem per effectum operis recognoscant servos illo-
rum, quos Christi mors liberos, et illos servos
effecit; quæ verba in Decretali sua, Etsi Judæos,
 reperiuntur. In illa item: *Cum sit nimis, sub*
 eodem Titulo de Judæis, et Saracenis, ne Ju-
 dæi in publicis Officiis adhibeantur, interdicat:
Prohibentes, ne Judæi in publicis Officiis præ-
ferantur, cum sub tali prætextu Christianis plu-
rimum sint insensu. Innocentius IV. dum ad San-
 ctum Ludovicum Francorum Regem scriberet,
 cui Judæos e Regni sui finibus expellere in
 animo erat, consilium hujusmodi approbat,
 quoniam ipsi minimè illa observarent, quæ
 respectu ipsorum a Sede Apostolica præscripta
 essent: *Nos ad animarum salutem totis affe-*
ctibus adspirantes, expellendi prædictos Judæos
vel per Te, vel per alios, præsertim cum statuta
contra eos a Sede prædicta edita, sicut accepi-
mus, non observent, plenam Tibi, auctoritate

Ne Officia
 publica
 cum im-
 perio in
 Christiano-
 nos exer-
 ceant.

Utque
 omnia
 statuta
 observent
 circa ipsos
 edita.

PONT. A. XI. *præsentium, concedimus facultatem; quemadmodum apud Raynaldum ad annum Christi 1253. num. 34. videre est.*

§. 6. Si autem quærat quænam res illæ sint, quæ Judæis intra easdem Urbes, in quibus Christiani habitant, degentibus ab Apostolica Sede interdicuntur; ea ipsa omnia omnino esse dicemus, quæ hodie in Poloniæ Regno agendi facultas eisdem permittitur, et quæ superius a Nobis exposita sunt. Ad hujusce rei veritatem manifesto deprehendendam, non multâ quidem librorum lectione opus fuerit.

Hæc prostant in Jure Canonico, et in Pontificum Constitutionibus. Titulum Decretalium de *Judæis, et Saracenis*, percurrere satis est; Romanorum Pontificum Prædecessorum nostrorum, Nicolai IV., Pauli IV., S. Pii V., Gregorii XIII., et Clementis VIII. Constitutiones in promptu sunt, atque in Bullario Romano habentur. Vos autem, Venerabiles Fratres, ut eadem illa clarissimè perspicere opus habetis. Omnia in Decessorum vestrorum Synodis statuta, atque præscripta vobis occurrunt: cum ipsi quidem minimè prætermiserint in suis Constitutionibus ea omnia inserere, quæ, quod ad præsentem materiam attinet, a Romanis Pontificibus sancita, atque ordinata fuerunt.

Horum observantiam Episcopi procurant, et ab Ecclesiasticis primùm exigere. §. 7. Summa autem difficultatis in eo sita est, quod Synodalia Sanctionum vel memoria excidit, vel executio negligitur. Vobis itaque, Venerabiles Fratres, onus incumbit, ut easdem renovetis. Vestri hoc officii ratio exposcit, ut earundem executioni sedulò insistatis. In hoc autem ab Ecclesiasticis hominibus, sicut par, et æquum est, initium facite, quos in recta agendi ratione viam aliis commonstrare, et exemplo cæteris præluere opus est. In Dei enim miseratione Nos sperare juvat, bonum Ecclesiasticorum hominum exemplum aberrantes Laicos in rectam semitam reducturum. Quæ quidem a vobis eo faciliùs, ac fidentiùs præcipi, et mandari poterunt, quod, (prout certis

atque idoneis auctoribus allatum est) vestra neque bona, neque jura per vos Judæis locari, nullum cum eisdem mutuas pecunias dandi, atque accipiendi negotium intercedere, unoque verbo ab omni cum eisdem commercio liberos omnino Vos, atque immunes esse Nobis innotuit.

§. 8. Ratio, ac methodus a Sacris Canonibus ad debitam a contumacibus obedientiam exigendam præscripta, ea est, ut in maximi momenti causis, cujusmodi præsentibus sunt, Censuræ adhibeantur, et ut inter casus reservatos illi etiam adjungendi sint, a quibus discrimen Religioni, atque exitium imminere provideatur. Probè notum vobis est, Sacrum Tridentinum Concilium jurisdictionis vestræ firmitati consuluisse, tum cum vobismetipsis jus reservandi casus asseruit; neque eos ad publica tantùm crimina restrinxit, verùm etiam ad atrociora et graviora, dummodo merè interna non sint, extendit, atque ampliavit. Compluribus autem ab hujusce Almæ Urbis nostræ Congregationibus in variis Decretis, et Encyclicis Epistolis decisum, ac pronunciatum fuit, atrociores inter, atque graviores casus, eos recenseri debere, ad quos procliviores homines sunt, et qui conjunctam Ecclesiasticæ Disciplinæ, sive salutis animarum, quæ Episcopali curæ commissæ sunt, perniciem habent; quemadmodum a Nobis in nostro Tractatu de *Synodo Diœcesana lib. 5. cap. 5. per totum*, fusè ostensum est.

§. 9. Ad hanc autem rem nihil per vos auxiliæ a Nobis desiderari patiemur, ac pro expediendis difficultatibus, in quas procul dubio incideretis, si vobis contra eos Ecclesiasticos procedendum esset, qui a jurisdictione vestra exempti sunt, Nos Venerabili Fratri Archiepiscopo Nicæno nostro isthic Nuntio opportuna pro eodem negotio mandata præscribimus, ut ab eodem, juxta facultates sibi traditas necessaria præstentur. Illud simul pro certo vobis

ANNO 1751.

Contra-ventiones hac in re, utpote casus atrociores et graviores, censuris et reservationibus subijci possunt.

Apostolicæ auctoritatis præsidia promittuntur etiam contra exemptos.

PONT. pollicemur, Nos, tum cum opportunitas feret,
 A. XI. enixè atque omni efficacia de hac re cum illis
 Cum in- etiam agere non prætermitturos, opportuna
 vocatione quorum auctoritate ac potentia adjuncta, effici
 auxilii potest, ut a Nobili Poloniæ Regno hujusmodi
 Secularis labes, atque ignominia auferatur. Vos autem,
 Potesta- Venerabiles Fratres, a Deo primùm, qui ho-
 tis. norum omnium auctor est, ferventiori cordis
 affectu opem exposcite. Ab eodem Nobis etiam,
 atque huic Apostolicæ Sedi auxilium precibus
 vestris implorare; et dum omni vos charitatis
 plenitudine complectimur, Fraternalibus ve-
 stris, et Gregibus curæ vestræ commissis
 Apostolicam Benedictionem peramanter imper-
 timur.

Dat. die Datum ex Arce Gandulphi die 14. Junii 1751.
 14. Junii Pontificatus nostri Anno Undecimo.
 1751.

AQUILEJENSIS

L.

Patriarchatus et Sedis perpetua suppressio et
 extinctio; necnon Erectio duorum Archie-
 piscopatuum, *Utinensis*, et *Goritiensis*,
 cum aliis opportunis dispositionibus.

BENEDICTUS PAPA XIV.

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

INJUNCTA Nobis a Supremo Pastorum Principe, Pontifex
 cujus vices in terris planè immerentes gerimus, ex pasto-
 Ecclesiarum omnium sollicitudo, Nos usque a ralis sol-
 primis Pontificatus nostri annis adduxit, ut licitudi-
 gravissimum Aquilejensis Patriarchatus nego- nis officio
 tium a Prædecessoribus nostris Romanis Pon- Aquile-
 tificibus jam pridem susceptum, et a pluribus jensis Ec-
 eorum diu multumque agitatum prosequere- clesie sta-
 mur; nil aliud Nobis in nostræ tractationis ini- tum com-
 tio, progressu, sineque proponentes, quàm id, ponere
 quod iisdem quoque Prædecessoribus nostris cupit.
 propositum semper fuisse non dubitamus; ut
 scilicet Aquilejensis Ecclesie status ita dispone-
 retur, prout optimo regimini animarum eidem
 subjectarum, et libero spiritualis gubernii exer-
 citio magis congruere, et opportunum fore di-
 gnosceretur.

§. 1. Hunc unicè scopum præ oculis haben- Tempe-
 tes, superioribus annis certam quamdam Ec- ramenta
 clesiastici regiminis formam in ulteriori Aqu- capta pro
 lejis Diocesis parte interea observandam meliori
 statuimus; sperantes gradum hinc factum iri, Anima-
 ad firmum, stabilemque rerum ordinem, per mine, do-